

Profilaktyka w stomatologii

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej ul. Nowogrodzka 59 paw. XID, tel. 22 6256602, e-mail: zpips@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Leopold Wagner
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. med. Leopold Wagner, lwagner@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr n. med. Barbara Rafałowicz, brafalowicz@wum.edu.pl,
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Ewa Fitak, efitak@wum.edu.pl, dr n. med. Krzysztof Wilk, kwilk@wum.edu.pl dr n. med. Barbara Rafałowicz, brafalowicz@wum.edu.pl, dr n. o zdr. Waldemar Ćwirzeń, wcwirzen@wum.edu.pl lek.dent. Juliusz Rafałowicz, jrafalowicz@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok, II semestr	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W)	10	0,4
seminarium (S)	15	0,6
ćwiczenia (C)	20	0,8
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1,2

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Nabycie wiedzy odnośnie wpływu czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych, odżywiania i stresu na narząd żucia.
C2	Nabycie wiedzy z zakresu higieny jamy ustnej, profilaktyki, promocji zdrowia i zasad planowania postępowania zapobiegawczego w stomatologii.
C3	Nabycie wiedzy dotyczącej ogólnych zasad badania pacjenta, przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego.
C4	Nabycie umiejętności przeprowadzania wywiadu lekarskiego.
C5	Nabycie umiejętności przeprowadzenia badania fizykalnego.
C6	Nabycie umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów profilaktycznych.
4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
A.W1.	struktury organizmu ludzkiego: komórki, tkanki, narządy i układy, ze szczególnym uwzględnieniem układu stomatognatycznego
B.W1.	znaczenie pierwiastków głównych i śladowych w procesach zachodzących w organizmie, z uwzględnieniem ich podaży, wchłaniania i transportu
B.W21.	zasady metabolizmu i żywienia
C.W6.	czynniki ryzyka chorób: zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne
C.W32.	skład, budowę, właściwości, przeznaczenie i sposób użycia materiałów stomatologicznych

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

C.W38.	podstawowe procedury kliniczne w profilaktyce próchnicy
E.W3.	wpływ na organizm człowieka czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych oraz awitaminoz i stresu
F.W2.	zasady profilaktyki stosowanej w chorobach narządu żucia, w tym onkologicznej
G.W2.	konceptcje i modele promocji zdrowia
G.W3.	podstawowe pojęcia z zakresu profilaktyki, promocji zdrowia, higieny środowiskowej oraz związane ze zdrowiem osobniczym i populacji, a także stylem życia
G.W12.	zasady planowania i ewaluacji działań profilaktycznych

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U19.	planować i przeprowadzać działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki próchnicy
F.U1.	zebrać wywiad lekarski i stomatologiczny z pacjentem lub jego rodziną z zachowaniem zasad profesjonalnej komunikacji
F.U6.	przeprowadzić stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta
G.U4.	opracowywać proste programy z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia jamy ustnej
G.U5.	planować działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia oraz wdrażać działania promocyjne dotyczące zdrowia populacji
G.U9.	dostarczać pacjentowi potrzebnych informacji w zakresie promocji zdrowia jamy ustnej, czynników ryzyka i sposobów zapobiegania najczęstszym chorobom społecznym

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	
K2	

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład 1-2	Wprowadzenie do badania stomatologicznego - ogólne zasady przeprowadzania badania, wywiad lekarski, podstawy anatomii narządu żucia, wypełnianie karty badania	A.W1., F.U1., F.U6.
W2-Wykład 3-4	Wybrane materiały stosowane w higienie i profilaktyce jamy ustnej – mechaniczne środki higieny, skład past do czyszczenia zębów, metody szczotkowania zębów i oczyszczania przestrzeni międzyzębowych, płukanki przeciwbakteryjne – podział, skład, wymagania, mechanizm działania, objawy uboczne, związki fluoru występujące w materiałach stomatologicznych, pokrywanie bruzd i szczelin powierzchni żującej – materiały i sposób postępowania	C.W38
W3-Wykład 5-8	Zasady postępowania profilaktycznego w różnych dziedzinach stomatologii - działy stomatologii i ich podstawowe zadania, cele i zadania profilaktyki stomatologicznej, formy i środki dydaktyczne stosowane w edukacji prozdrowotnej, promocja zdrowia jamy ustnej, planowanie programów profilaktycznych, stomatopatie protetyczne, wprowadzenie profilaktyki ortodontycznej,	F.W2, G.W2, G.W3, G.W12. C.U19, G.U4, G.U5, G.U9
W4- Wykład 9	Wprowadzenie do profilaktyki onkologicznej zmiany w jamie ustnej pochodzenia miejscowego i ogólnoustrojowego, objawy, zapobieganie	F.W2
W5-Wykład 10	Odżywianie, a zdrowie jamy ustnej - wpływ węglowodanów, białek i tłuszczów na zdrowie jamy ustnej, niedobory żywieniowe, używki, zalecenia dietetyczne	B.W21
S1-Seminarium 1-3	Morfologia zębów - grupy zębów i ich podstawowe cechy, różnice pomiędzy uzębieniem mlecznym i stałym, podstawowe cechy łuków zębowych	A.W1.
S2-Seminarium 4-6	Badanie fizykalne pacjenta - badanie zewnątrzustne – ocena: symetrii twarzy, powłok skórnych, warg, węzłów chłonnych podżuchwowych, podbródkowych i szyjnych, funkcji stawów skroniowo-żuchwowych i real nerwu trójdzielnego, badanie wewnątrzustne przedsionka jamy ustnej, podniebienia, cieśni gardła, języka, dna jamy ustnej i łuków zębowych, metody wykorzystywane przy badaniu fizykalnym – wizualne (oglądanie, lusterko, kamera wewnątrzustna), dotykanie, osłuchiwanie i opukiwanie	F.U1, F.U5
S3-Seminarium 7-8	Higiena jamy ustnej - metody szczotkowania zębów, czyszczenie przestrzeni międzyzębowych, wybarwienie płytki i osadów nazębnych, płukanki przeciwbakteryjne. Sprawdzian pisemny	C.W38, G.U5
S4-Seminarium 9-10	Oświata zdrowotna, profilaktyka i promocja zdrowia – podstawowe pojęcia z zakresu oświaty i promocji zdrowia, planowanie działań profilaktycznych w różnych dziedzinach stomatologii, zasady postępowania profilaktycznego	G.W2, G.W3, G.W12, G.U4, G.U5, G.U9
S5-Seminarium 11-13	Wpływ czynników wewnętrznych i zewnętrznych na zdrowie jamy ustnej czynniki mechaniczno-fizyczne: temperatura, pH, wilgotność, promieniowanie optyczne i jonizujące, przeciążenia, urazy, ogólne właściwości spożywanych pokarmów i materiałów stomatologicznych, substancje chemiczne o działaniu korzystnym i niekorzystnym, czynniki biologiczne, odpowiedź komórkowa organizmu, funkcja witamin i przeciwutleniaczy – nadmierna podaż i niedobory, stres pozytywny i negatywny, problemy jamy ustnej wynikające z negatywnego oddziaływania stresu – zmiany w stawach skroniowo-żuchwowych, bruksizm, obtura	C.W6, E.W3, B.W12.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	-cyjny bezdech senny. Sprawdzian pisemny	
S6-Seminarium 14-15	Przygotowanie i przedstawienie własnych programów z zakresu oświaty zdrowotnej, profilaktyki i promocji zdrowia, praca w grupach 2 osobowych	C.W25., F.W21., G.W2, G.W3., G.W17., G.U7., G.U15.
C1-Ćwiczenia 1-9	Badanie pacjenta - przeprowadzenie badania podmiotowego i przedmiotowego, wypełnianie karty badania.	F.U1. i F.U2.
C2-Ćwiczenia 10-14	Higiena jamy ustnej - promocja zdrowia jamy ustnej, metody szczotkowania zębów, czyszczenie przestrzeni międzyzębowych, wybarwienie płytki i osadów nazębnych, płukanki przeciwbakteryjne.	G.U5. i G.W2.
C3-Ćwiczenie 15-16	Trening higieny jamy ustnej ITOP – prowadzony przez trenerki ITOP Curaprox	C.W38, G.U5, G.W.3
C4-Ćwiczenie 17-18	Guided Biofilm Therapy (GBT) najnowocześniejszy protokół higieny jamy ustnej przedstawiony przez firmę EMS.	C.W38, G.U5. i G.W.3
C5-Ćwiczenia 19-20	Lakowanie i lakierowanie powierzchni zębów - zastosowanie lakierów fluorkowych i materiałów uszczelniających – zabiegi wykonywane na fantomach.	C.U19, G.U5.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Podstawy profilaktyki stomatologicznej-metodyka i środki. Krajewski W. Med. Tour Press International.Otwock 2019
2. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Kowaluk A., Mielczarek A., Najman M. PZWL. Warszawa. 2022
3. Profilaktyka stomatologiczna. Szymańska Sowuła M, Chmiel K, Nowicka M, EDICON, 2017, PDF, IBUK

Uzupełniająca

1. Profilaktyka profesjonalna w stomatologii Jańczuk Z. PZWL, Warszawa 2004

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.W1., B.W1., B.W21., C.W6., C.W32., C.W38., E.W3., F.W2., G.W2., G.W3., G.W12.	Sprawdzian pisemny (6 pytań opisowych)	Każde pytanie oceniane jest w skali od 1 do 3 pkt. Zaliczenie wymaga osiągnięcia co najmniej 10 punktów
B.W1., B.W21., C.W38., C.W5., E.W3., G.W2., G.W3., G.W12., G.U4., G.U5., G.U9.	Prezentacje multimedialne – praca w grupach 2 osobowych	Zgodność prezentacji z zadaniem, zawartość merytoryczna, sposób wygłaszania oraz umiejętność dyskusji. Każde z w/w kryteriów oceniane jest w skali od 1 do 3 pkt. Zaliczenie wymaga osiągnięcia co najmniej 7 pkt
C.U19, F.U1., F.U6., G.U4., G.U5., G.U9.	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	Zaliczenie każdego wykonanego zadania

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zaliczenie przedmiotu: zaliczenie bez oceny

Opiekunem dydaktycznym przedmiotu jest dr n. med. Barbara Rafałowicz, brafalowicz@wum.edu.pl.

Zaliczenie przedmiotu: średnia ważona ocen z poszczególnych modułów przy równej ważności (50%) wiedzy i umiejętności, pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny ze wszystkich zaliczeń cząstkowych oraz zadań praktycznych.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest udział we wszystkich wykładach, seminariach i ćwiczeniach. W każdym bloku dopuszcza się nieobecność na 1 wykładzie, seminarium i ćwiczeniu. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych student zobowiązany jest dostarczyć zwolnienie lekarskie w ciągu trzech dni roboczych.

Studentowi, który uzyskał negatywną ocenę z zaliczenia cząstkowego przysługują 2 terminy poprawkowe.

Zaliczenie ćwiczeń wymaga uzyskania pozytywnej oceny każdego wykonanego zadania. W przypadku nieobecności należy zaliczyć zaplanowane zadania w kolejnym tygodniu zajęć lub odrobić zajęcia z inną grupą. Student może się także zgłosić do prowadzącego zajęcia nauczyciela akademickiego w godzinach jego dyżuru.

Nieobecność lub niezaliczenie seminarium S6 skutkuje niezaliczeniem przedmiotu.

W uzasadnionej sytuacji student może się spóźnić na zajęcia do 15 minut.

Na zajęciach nie wolno używać telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych, student na salę ćwiczeniową może wnieść tylko rzeczy dopuszczone przez prowadzącego. Student na sali ćwiczeniowej musi mieć fartuch, jednorazowe rękawiczki, upięte włosy lub czepek oraz zmienione obuwie.

Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej, opiekun dr n. med. Łukasz Zadrozny, e-mail: lukasz.zadrozny@wum.edu.pl

Strona internetowa Zakładu: <https://propedeutyka-stomatologiczna.wum.edu.pl>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich